За положението на християнското население в страните от Африка

Материалът е подготвен от редакцията на Отдела за външни църковни връзки на Московската Патриаршия

През последните няколко години епицентърът на гоненията срещу християните се премести от Близкия Изток в Африка. Най-голяма загриженост предизвиква ситуацията в Нигерия. По ниво на антихристиянско насилие тази страна заема първо място в света.

През 2020 г. нивото на гоненията срещу християните в Нигерия нарасна с една трета в сравнение с 2019 г. На Нигерия се падат 91% от всички убийства на християни по света (4333 смърти от 4761). Тук живеят 150 млн. души и има около 350 етнически групи, говорещи на 250 езика. Около 50% от населението са мюсюлмани, 40% – християни и 10% – представители на местни вярвания. Главна заплаха за християните е терористическата групировка «Боко Харам», която атакува християните от 2010 г. От 2015 г. терористическата организация «Боко Харам» се обедини официално с «Ислямска държава».

През 2012 г. около 35 хиляди християни избягаха от Северна Нигерия. От 2011 по 2021 г. екстремистите в Нигерия убиха повече от 37 хиляди души, абсолютното мнозинство от които са християни. Това са почти 4 хиляди на година, повече от 300 на месец и 10 човека ежедневно.

Терористите от «Боко Харам» често отвличат християнските пастори. През февруари 2021 г. терористическата организация отвлече нигерийския пастор Булус Икура и поиска откуп до изтичането на определен срок. Беше публикуван видеозапис, на който похитителите опират нож до гърлото на пастора, облечен в оранжева роба. Откупът за Икура беше платен няколко часа преди насрочената екзекуция, и в началото на март той беше освободен. На 26 март осем християни бяха отвлечени в Нигерия, след като техният микроавтобус беше спрян по пътя от град Кадун за Кафанчан. Поискаха откуп за тях в размер на 50 милиона найри (около 125 000 долара). Отвличането на граждански лица, особено християни, е основен източник на доходи за «Боко Харам». През март членовете на тази групировка отвлякоха още един пастор с цел получаване на откуп.

Освен това нигерийските християни нееднократно са били нападани от племената на мюсюлманските номади фулани или фулбе. Днес има 35 милиона фулани, разселени в 15 африкански страни. През 2014-2019 г. жертвите на фулани бяха не по-малко от 7 хиляди души. През март 2021 г. фулани насякоха с мачете 36-годишния християнин Битрус Чолом. Младият мъж остави съпруга и четири деца. През същия месец в щата Бенуе бе застрелян католическият свещеник Фердинанд Фанен Нгугбан и шест негови енориаши.

Нерядко християните стават обект на отвличане с цел получаване на откуп. При невнасяне на откупа ги убиват. В края на февруари 2021 г. в южната част на Нигерия в щата Делта неизвестни отвлякоха католическия свещеник, ректора на колежа “Св. Георги” в Обиномбе отец Харисън Егвуена.

Християните систематически стават обект на атаки в Нигер и съседната държава Мали. На 18 март 2021 г. бе отвлечен пастор Йохан Гянг Битрусиз от баптистката църква Шиена в Нигер. Поискаха за него откуп, равен почти на 158 000 долара. На 21 март 2021 г. в няколко села в района Техуа в северозападен Нигер терористите убиха 141 мирни жители. Въоръжени бандити вечерно време нахлуваха на мотоциклети в селата и стреляха безразборно по хората. В тези страни действат терористи от екстремистката терористическа групировка «Ислямска държава в Западна Африка», която е поделение на «Ислямската държава» (ИД, забранена в Русия).

В Източна Африка, в Сомали, Кения и съседните страни гонения срещу християните извършва терористическата групировка «Аш-Шабааб». Основна тактика на терористите са хайките срещу междуградските автобуси, където те отделят християните от мюсюлманите и ги убиват. В Кения в началото на 2021 г. беше извършена серия подпалвания на църкви.

Погребение на убити селяни в Нигерия

Църква в Кения след пожар

В последно време нарасна активността на терористическите групировки в Демократична Република Конго (ДРК), Централноафриканската република, Камерун и Мозамбик. Основна заплаха за християнското население на ДРК е екстремистката групировка «Обединени демократични сили» (ОДС). Само през 2020 г. ОДС са отговорни за 849 убийства сред гражданското население, главно на християни. През 2021 г. терористите на ОДС извършиха серия от масови убийства на мирни граждани, най-вече в християнски селища. Общо загинаха 100 човека. През март 2021 г. терористите извършиха серия от нападения срещу населението: жертви станаха десетки християни. Няколко десетки души загинаха в резултат на нападението на

терористите срещу град Палма в северен Мозамбик, където имаше много граждани на Франция – служители на компанията Total, провеждала работа по строителство на най-големия в южна Африка комплекс за преработка и втечняване на природен газ. Военните заявиха, че операцията по освобождението на града, която отне няколко дни, е била успешна.

През март 2021 г. отново се активизираха действията на терористите срещу християните в Етиопия, вече подлагани на систематически атаки през 2019-2020 г. Най-малко 29 души бяха убити от екстремистите в резултат на нападение срещу храм на Етиопската Църква в региона Оромия в централната част на страната. По време на нападението загина предстоятелят на енорията и 21 жени, някои от тях с малки деца. Нападателите принадлежат към бойното крило на «Фронта за освобождение на Оромо» (OLF).

Систематични нападения срещу храмовете, духовенството и вярващите на Етиопската Църква започнаха през август 2019 г., когато бе извършена серия от погроми над храмове и манастири, убийства на свещеници и вярващи, в това число и по време на богослужения. Загинаха стотици, пострадаха хиляди хора.

През 2020 г. екстремистките акции продължиха и стигнаха до столицата Адис-Абеба. Погромаджиите атакуваха някои от най-големите храмове и извършиха жестоко клане на мястото, където се строеше нова църква. Погромите продължиха и в другите региони на Етиопия.

През цялото това време може да се говори за няколко хиляди загинали, десетки хиляди ранени, в това число получили тежки осакатявания и останали инвалиди (плюс не по-малко от хиляда души са в неизвестност). Отсичаха крайниците на хората, строшаваха им гръбнака и т.н; убийствата също се отличаваха с особена жестокост: най-разпространеното беше бой с камъни и арматурно желязо). Жертви на убийствата бяха хора без разлика на пол и възраст, в това число жени, деца и старци.

В последно време характерна черта на атаките на екстремистите станаха нападения срещу християнските села в североизточната част на страната, убийства и насилия над местните християни, подпалване на храмове заедно с молещите се в тях.

Руската Православна Църква предприема активни усилия за защита на християните от Африка. През последните години са установени преки контакти с основните християнски Църкви на континента, в това число с най-големите от тях – Етиопската и Коптската. Работата с тях се осъществява от Руската Православна Църква в рамките на двустранните комисии за диалог. Предстоятелите на Етиопската и Коптската Църква нееднократно посещаваха Русия.

Обикновено случаите на гонения остават безнаказани, игнорират се от медиите и остават почти неизвестни в света. Ето защо една от най-важните форми на подкрепа за вярващите на Етиопската Църква, например, е запознаването на широката световна общественост с информация за тяхното положение.

По молба на Етиопската Църква Московската Патриаршия предприе усилия по привличане на вниманието на световната общественост към гоненията срещу християните в Етиопия. Поддържа се постоянен контакт с ръководството на Етиопската Църква. Нейните йерарси се обръщат към ОВЦС с молба за съдействие и оказване на хуманитарна помощ. В Етиопия се запазва традиционно положителното отношение към Русия и Руската Православна Църква. През есента на 2019 г. Етиопия бе посетена от делегация на църковните и светски медии от Русия начело със секретаря на ОВЦС по междухристиянските отношения йеромонах Стефан (Игумнов). На различни места в страната делегацията бе посрещана от тълпи от хора, държащи в ръцете си руски знамена и портрети на Президента Путин и Патриарх Кирил.

Делегация на Руската Православна Църква в Етиопия

Етиопският Патриарх Абуна Матфий и Светейшият Патриарх Кирил

През декември 2019 г. Светейшият Патриарх Кирил изпрати до Етиопския Абуна Матфий и министър-председателя на Етиопия А. Али писма, в които изрази загрижеността си от тревожното развитие на ситуацията и своята подкрепа. В писмото на Негово Светейшество бе отбелязано, че събитията в Етиопия стоят в една редица с гоненията срещу християнските Църкви в много региони на света, където определени сили се опитват да използват религиозния фактор за да постигнат своите политически цели, както и за да отслабят и сплашат традиционните християни.

За да се привлече вниманието към ситуацията в Етиопия и другите страни от Африка, през декември 2020 г. бе организирана международна онлайн-конференция «За положението на християните в Африка», на която в частност говори Коптският Патриарх Тавадрос II и представители на най-големите християнски Църкви от страните на Екваториална Африка.

В този контекст трябва да се подчертае, че «портата» за Африка е Египет, а ключов партньор при реализирането на съответните проекти е Коптската Църква. Това се диктува от историческата роля и голямото влияние на Коптската Църква върху целия африкански континент.

Тесни връзки свързват Коптската Църква с Московската Патриаршия, особено през последните 7 години. Коптската Църква бе първата от Древните Източни Църкви, с която Руската Православна Църква създаде Комисия за диалог (през 2016 г.). Комисията продължава работата си и днес. Патриарх Тавадрос два пъти посети Русия (през 2014 и 2017 г.), срещаше се с Президента на Руската Федерация В. В. Путин и Светейшия Патриарх Московски и на цяла Русия Кирил. Коптската Църква и Московската Патриаршия неведнъж обменяха делегации от представители на медиите, синодалните отдели, както и монашески делегации.

Също така Московската Патриаршия организира проекти за сътрудничество с християните от Нигерия, за да привлече вниманието на света към страданията на християните в тази страна. Отделът за външни църковни връзки на Московската Патриаршия е установил контакти с най-големите Църкви в Нигерия. Важно събитие стана посещението в Русия през 2019 г. на представителя на една от най-големите християнски общини на Нигерия – «Църквата на Бога» – Антъни Кехинде Адебайо.

Отделът за външни църковни връзки на Московската Патриаршия поддържа преки контакти с представителите на африканските християни, които изпитват доверие към Руската Православна Църква. Тези контакти са уникален ресурс, необходим за реализирането на хуманитарни проекти в Африка.

Антъни Кехинде Адебайо по време на визитата си в Русия, 2019 г.

Въпросът с оказването на хуманитарна помощ е най-актуален за Етиопия и Нигерия. Християните от другите страни търсят в по-голяма степен информационна подкрепа от страна на Русия, надяват се, че тя ще привлече вниманието на световната общественост към проблема с преследванията на християните. Важен фактор на подкрепата е обмяната на посещения с африканските Църкви, особено в онези страни, където християните са малцинство.

Източник: https://mospat.ru/bg/authors-analytics/87096/